

Týždeň Daga Daniša: Matoviča to hodilo na okraj

- CZ24 News | 15. května 2021

1. „Nezávislé osobnosti“

Tento týždeň sa celkom zreteľne ukázalo, ako sa rozpadáva vplyv Igora Matoviča v koalícii aj vo vlastnej strane. Hodilo ho to celkom na okraj.

Vidieť sme to mohli na troch obrazoch posledných dní.

Prvým bola Matovičova srdcová téma – ruská vakcína Sputnik V. Minister financií cez facebookový dekrét oznámil, že čoskoro sa začne očkovať aj Sputnikom. Ministerstvo zdravotníctva na to reagovalo veľmi chladne: vraj o tom nič nevie (o niečo ústretovejšie sa minister vyjadril až koncom týždňa).

Druhým boli Matovičove plány na masívnu finančnú podporu rodín s deťmi. Aj tu šéf Obyčajných narazil. Koaliční partneri žiadajú, aby návrh okresal na primeranú úroveň, zvládnuteľnú pre rozpočet. Odvtedy už Matovič nie je v režime iniciatívy, ale ukričanej defenzívy.

A urážok tých, ktorí majú výhrady.

Tretím obrazom je fotografia, na ktorej sa premiér Heger objíma s ministerkou spravodlivosti Kolíkovou.

Matovič patril medzi tých, ktorí chceli Kolíkovú pre jej pochybné podnikateľské aktivity potrápiť. Kritický postoj Matoviča (a poslancov OĽaNO) bol celkom oprávnený. Je predsa ťažko prijateľné, aby ministerka spravodlivosti dlhoročne vlastnila firmu, ktorá okradla ľudí. Tento prípad si určite zaslúžil širšiu kritiku a vysvetlenie.

Lenže – pri Márii Kolíkovej väčšina médií zaujala politicky aktivistickú, ochranársku polohu. Dôvod: Kolíková patrí k progresívnej skupine Za ľudí s pevnými väzbami na prezidentku Čaputovú. Dôrazne sa jej zastali aj koaliční partneri. Bez akýchkoľvek otázok a výhrad. A napokon aj premiér Heger, ktorý nemohol riskovať krízu v koalícii...

Premiér sa, samozrejme, nechcel búriť proti Matovičovi. No vo výsledku to tak vyznelo. Pretože to komunikačne nezvládol. Mohol predsa jasne povedať, že v podnikaní Kolíkovej vidí problém, no nie je to na jej odvolanie. Nepovedal nič.

Zvyšok dopovedala fotografia z parlamentu po hlasovaní.

Jednoducho: Matovič pri všetkých sporných témach skončil v kúte.

Príčinou nie je len kombinácia jeho konfliktnej povahy a zúfalej manažérskej neschopnosti. Dalším faktorom, ktorý nahľadáva jeho autoritu, je „strana“. Matovič bol prvý premiér, ktorý za sebou nemal politickú stranu, ale len jej atrapu. Schránku bez vedenia, bez riadenia a bez pevnej disciplíny... Vládna politika sa pritom nedá robiť cez „nezávislé osobnosti“. Ani cez spontánne nápady, ktorým chýba príprava a vopred zabezpečená podpora.

Matovič zvykne s pýchou v hlase hovoriť, že robí politiku inak. Iste. A dopadol – na rozdiel od iných víťazov volieb a lídrov koalície – presne v duchu tohto hesla. Inak.

2. Predčasné volby

Predpoklady, že Matovič sa aj po odchode z čela vlády udrží ako dominantný líder koalície, sa nepotvrdzujú. Premiér Heger je síce lojálny, no jeho priestor je popri Sulíkovi či Kolíkovej pomerne úzky.

Viacerí poslanci predpokladajú, že Matovič v tejto polohe dlho nevydrží a skôr či neskôr pritlačí na predčasné volby.

Jednou z nosných tém koalície krízy a prípadných volieb by mohla byť rodinná politika. Táto téma je dostatočne profilová a atraktívna pre voličov Obyčajných. A zároveň by bola vhodnou zámienkou pre politické ultimáta v koalícii.

Netrúfame si odhadnúť, či a kedy Matovič usúdi, že predčasné volby sú v jeho záujme. Môžeme však predpokladať, že táto téma bude frekventovaná a aktuálna nielen v Smere (Hlase), ale aj v hlave expremiéra.

Jeho pozícia v koalícii je príliš potupná a deprimujúca na to, aby v nej vydržal tri roky.

Navyše tu už nejde len o komfort či diskomfort, ale aj o prežitie, resp. o politickú budúcnosť. Ak bude OĽaNO pri svojich nosných témach ďalej narážať na hry SaS, Za ľudí a prezidentky, jeho perspektíva bude čoraz slabšia.

3. Boj o Za ľudí

Osud koalície do veľkej miery závisí aj od jej najslabšieho a najviac labilného hráča – Za ľudí. Už od volieb bolo zrejmé, že strana bude najrizikovejší článok koalície zostavy. Pretože je nabitá vnútornými rozkolmi medzi prevažne progresívnymi poslancami a konzervatívnejšou Remišovou.

Aktuálny stav je taký, že Remišová nemá stranu pod kontrolou. Pôsobí v nej takmer ako vtrelec. Väčšina členskej základne ju toleruje, no elita strany (poslanci a časť vedenia) sa pod Remišovou – a v koalícii s Matovičom a Borisom Kollárom – cíti zle.

Pokiaľ ide o perspektívu, rysujú sa dve možnosti. Obe sú pre budúcnosť koalície rizikové.

Prvým možným scenárom je vzburá. A prevzatie strany Kolíkovou. Jej skupina sa zrejme pokúsi zvolať mimoriadny snem a presadiť zmenu vedenia. Úspech je silne otázný.

Druhým scenárom je odchod ďalších minimálne troch poslancov (dokopy už šiestich) zo strany a z poslaneckého klubu. A vytvorenie paralelnej štruktúry, ktorá si bude diktovať požiadavky v koalícii.

Do istej miery to tak bolo už počas marcovej koalície krízy. Kolíková, opretá o Sulíka, Čaputovú a poslancov Za ľudí, naliehala na odchod Matoviča alebo na koniec koalície. A na prípadné vytvorenie celkom novej vlády pod patronátom prezidentky a rekonštruovanej parlamentnej väčšiny.

Nech to v strane Za ľudí dopadne akokoľvek, je pravdepodobné, že výsledok povedie k oslabeniu Remišovej, posilneniu skupiny okolo Kolíkovej. A k ďalším komplikáciám pre Matoviča.

4. Obavy francúzskych generálov

Francúzsku hrozí občianska vojna a vlna násilia poháňaná islamistami. S týmto drsným tvrdením prišla skupina francúzskej armády, ktorá adresovala prezidentovi Macronovi otvorený list. Presnejšie: otvorené varovanie, ktoré uverejnil konzervatívny magazín Valeurs Actuelles. Ak vláda nezakročí, bude musieť zakročiť armáda, naznačujú autori listu.

Podobné varovanie, ktoré napísali generáli vo výslužbe, bolo uverejnené aj pred troma týždňami.

Náčelník generálneho štábu aj ministerstvo na list reagovali výzvou, aby jeho signatári opustili armádu.

Iniciatíva dôstojníkov armády a polície zrejme súvisí s prezidentskými voľbami, kde na seba narazia dvaja populisti: Macron a Le Penová (niektorí z autorov listu sú sympatizanti Národného frontu). Je to však len jeden z motívov.

Ďalšími sú násilnosti imigrantov a smrť dvoch policajtov v krátkom čase. Terčmi útokov boli aj učitelia, novinári, cirkev... Armáda a polícia vyčítajú vláde, že stráca kontrolu nad časťami francúzskeho územia, ktoré pevne ovládajú komunity imigrantov, a nič s tým nerobí. Policajti sa už roky sťažujú, že sa obávajú zasahovať na predmestiach, ktoré považujú za nebezpečné „no go“ zóny.

Väčšina politikov otvorený list odsudzuje a žiada tresty pre ich autorov. Na druhej strane: iniciatívu podľa prieskumov podporuje väčšina Francúzov.

Je takmer isté, že práve tento problém – imigrácia a bezpečnosť – bude patriť medzi kľúčové témy kampane pred prezidentskými voľbami.

Nie preto, že sa ozvali znepokojení vojaci. Skôr preto, že trafili (s prepáčením) do čierneho.

Zdroj: <https://www.postoj.sk/>